

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_180101

Θέμα 416^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 746-761

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

- ΚΡ. Ὡ μιαρὸν ἦθος καὶ γυναικὸς ὕστερον.
ΑΙ. Οὐ τὰν ἔλοις ἦσσω γε τῶν αἰσχροῶν ἐμέ.
ΚΡ. Ὁ γοῦν λόγος σοι πᾶς ὑπὲρ κείνης ὄδε.
ΑΙ. Καὶ σοῦ γε κάμοῦ, καὶ θεῶν τῶν νερτέρων.
ΚΡ. Ταύτην ποτ' οὐκ ἔσθ' ὡς ἔτι ζῶσαν γαμεῖς. 750
ΑΙ. Ἦδ' οὖν θανεῖται καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινα.
ΚΡ. Ἦ κάπαπειλῶν ᾧδ' ἐπεξέρχη θρασύς;
ΑΙ. Τίς δ' ἔστ' ἀπειλὴ πρὸς κενὰς γνώμας λέγειν;
ΚΡ. Κλαίων φρενώσεις, ἂν φρενῶν αὐτὸς κενός.
ΑΙ. Εἰ μὴ πατήρ ἦσθ', εἶπον ἂν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν. 755
ΚΡ. Γυναικὸς ἂν δούλευμα, μὴ κώτιλλέ με.
ΑΙ. Βούλει λέγειν τι καὶ λέγων μηδὲν κλύειν;
ΚΡ. Ἄληθες; ἀλλ' οὐ, τόνδ' Ὀλυμπον, ἴσθ' ὅτι,
χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ.
Ἄγαγε τὸ μῖσος, ὡς κατ' ὄμματ' αὐτίκα 760
παρόντι θνήσκη πλησία τῷ νυμφίῳ.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ἦ κάπαπειλῶν ᾧδ' ... πλησία τῷ νυμφίῳ.

(Μονάδες 30)

ΚΡΕΩΝ

Αλήθεια, έρχεσαι εναντίον μου με τόσο θράσος, ώστε να με απειλείς ακόμα;

ΑΙΜΩΝ

Και τι απειλή είναι το να μιλά κανείς ενάντια σε ανόητες γνώμες;

ΚΡΕΩΝ

Με κλάματα θα με συνετίσεις, μολονότι ο ίδιος είσαι άμυαλος.

ΑΙΜΩΝ

Αν δεν ήσουν πατέρας μου, θα έλεγα ότι εσύ δεν σκέφτεσαι σωστά.

ΚΡΕΩΝ

Μην προσπαθείς να με κολακέψεις με πολλά λόγια, δούλε μιας γυναίκας.

ΑΙΜΩΝ

Θέλεις μόνο να μιλάς και να μην παίρνεις καμμία απάντηση στα λόγια;

ΚΡΕΩΝ

Αλήθεια; Αλλά, μα τον ίδιο τον Όλυμπο, να ξέρεις ότι δεν θα με βρίζεις ατιμώρητα με τις συνεχείς κατηγορίες σου. Φέρε τη μισητή (γυναίκα), για να πεθάνει αμέσως μπροστά στα μάτια (του) κοντά, παρουσία του μνηστήρα (δίπλα στο γαμπρό που είναι παρών).

2. Να περιγράψετε τα βασικά μέρη του κυρίως θεάτρου ή κοίλου.**(Μονάδες 10)**

Το κυρίως θέατρο περιλαμβάνει τα **εδώλια** (καθίσματα) των θεατών τα οποία περιβάλλουν ημικυκλικά την ορχήστρα. Είναι κτισμένα αμφιθεατρικά και ακολουθούν την πλαγιά του λόφου, στον οποίο συνήθως κατασκευαζόταν το θέατρο. Ένα ή δύο **διαζώματα** (πλατείς οριζόντιοι διάδρομοι) χώριζαν το κοίλον σε δύο ή τρεις ζώνες, για να διευκολύνουν την κυκλοφορία των θεατών. Τις σειρές των εδωλίων διέκοπταν κάθετα προς την ορχήστρα, κλίμακες από τις οποίες οι θεατές ανέβαιναν στις ψηλότερες θέσεις. Τα τμήματα των εδωλίων ανάμεσα στις κλίμακες ονομάζονταν **κερκίδες**.

3. α) φρόνησις, φρόνημα, ρήτωρ, ρήσις, ρήμα: Να κατατάξετε τις παραπάνω ετυμολογικά συγγενείς προς τους ρηματικούς τύπους του κειμένου φρονεῖν και λέγειν λέξεις της αρχαίας ελληνικής γλώσσας στην κατάλληλη στήλη, ανά-λογα με το τι σημαίνει καθεμία.

ενέργεια ή κατάσταση	πρόσωπο που ενεργεί	αποτέλεσμα ενέργειας

(Μονάδες 5)

φρόνησις → ενέργεια ή κατάσταση

φρόνημα → αποτέλεσμα ενέργειας

ρήτωρ → πρόσωπο που ενεργεί

ρήσις → ενέργεια ή κατάσταση

ρήμα → αποτέλεσμα ενέργειας

β) αναίρεση, παρουσία, απώλεια, άψογος, μάτια: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

αναίρεση → ἔλοις
παρουσία → παρόντι
απώλεια → ὀλεΐ
άψογος → ψόγοισι
μάτια → ὄμματα

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος